

Latweeschu Nwises.

Nr. 13.

Zettortdeenâ 28. April

1855.

Drucktes pee J. G. Hoffmann un A. Johannohn.

Karra-sinnas.

Peer Sewastopoles nu breefmigas leetas notiffuschas. Eenaidneeki gan arween bij darbouschees deen naft ar schauschanu, aplehgereschanas grabwju un stanstu taiffichanu un schawuschees tik ne iknaktis, tomehr wehl pamas gabjis. Bet nu ohtrôs leeldeenas swehtlôs pulksten peexôs no rihta us reisi schaluschi to pilsatu, to Malakomas tohrni, pee kaypeem un pee Karabalnajas preefsch-pilsata (stattees Krimmes lantfahrte un isstahstischana Nwises Nr. 13) ar wisseem saweem leeleem-gabbaleem schaut un deen naft bes mitteschanas ta schawuschi 8 deenas un 8 naftis no weetad. Arri wiffi eenaidneeku 60 karra-fuggi 3 garas rindes nahfuschi un stahwejuschi pee obsta bet tik tahtu, ka ne warrejuschi schaut un palikfuschi meerâ, gaididami to brihdi, tad pilsats buhschoht faschant, — tad gan warr buht grabbejuschi arri nahft klachtu. — Eenaidneeki paschi raksta, ka ikkatrà deenâ wairak ka 20 tuhstioschas warrenas lohdas effoht is-schawuschi un schur tur pee muhreem un stanstehm labbu stahdi padarejuschi, bet iknaktis Kreewi atkal brihnum gudri un ahtri wiffas wainas islahpijuschi, ka ne dohmaht ne warrejuschi dohmaht to pilsatu jeb kahdu stansti panemt nedj nopohstiht. Tadeht fuggi palikfuschi meerâ, un tik weens warren leels Ealendeen karra-dampfuggis „Prinzis Alberts“ kas ar zitteem bij nodohmajis pahrrant puschu tahs dselles sehdes, kas liktas paher Sewastopoles ohstu, ar wiffu spehku us tahm sehdehm uskreedams pats ir sadraggajees un

no muhsu leel-gabbaleem faschant tappis ta ka nu pagallam. Wiffi fuggi nu gabjuschi atpalkat. — Tapat ka tee eenaidneeki, tapat ir Kreewi deen naft schawuschi prettim ar wiffu sawu spehku schaudami un darbodamees. Tahdu warrenu un pastahwigu schauschanu pasause muhscham wehl naw redsejuse! Breesmas wiffas mallas, deen naft, wairak ka nedela no weetad. Tomehr muhsu Kreewi zerribu un drohschibu naw atmettuschi, gan Deewu lahgdami, gan atkal karra dseefmas dseedadami effoht pee sawa darba gabjuschi, ta ka karra-leelstungs Gortschakows sawus wirsneekus un saldatus ne warr beigt islaweht un poschi eenaidneeki sawas Nwises Kreewu saldatus lohti ussteiz. Pa tam arri lahgu lahghm eenaidneeki muhsu stanstehm ar spehku gan scheid gan tur uskrittuschi, pahrs reises teem arri isdewees kahdu stansti mums panemt, bet Kreewi teem to atkal atnehmuschi un paturrejuschi, ta ka eenaidneeki ar wiffu sawu leelu schauschanu un darboschanohs ne kahdu labbumu naw dabbujuschi. Iir gan nomaitajuschi mums daschu leelu-gabbalu, bet Kreewi tuhda zittus leelus-gabbalus weeta liktuschi un schawuschi prettim itt ka payreefsch. Arri mehs eenaidneekem 50 leelus-gabbalus effam pawiffam faschawuschi un nomaitajuschi. — Gan warr sawrast ka tahda neredseta schauschana bes leelas affins isleeschanas ne warreja palikt. Eenaidneeki gan staidri ne raksta, zil to lauschu teem nomaitati, bet no to wirsneeku pulka, kas teem nomaitahts, gan warr sawrast zil grubti teem gabjis. Muhsu Nwises raksta staidri, ka mums gan labba

teesa noschauti un eewainota. Dasch itt teizams wirsneeks pagallam. 28ta un 29ta Merza deenâ Kreeweem noschauti 4 wirsneeki un 141 saldats, un faschauti 15 wirsneeki un 673 saldati. No 30tas Merza d libds 3schai Aprila deenai noschauti 7 Kreewu wirsneeki un 446 saldati, faschauti 6 augsti wirsneeki, 34 masafi wirsneeki un 1899 saldati. — Genaidneeki nu wehl wissu ohtru neddelu täpat deen nakt schahwuschi, bet tit warren wairs naw gahjis un jo deenas jo masaf, arri leelu schahdi ne effoht darrijuschi. Skatdrakas sinnas par scho neddelu wehl naw atnahfuschas. — Pa tam tee waldineeku-weetneeki Wibnes pilfata par mihlo meeru sarunnadamees pee meera wehl ne warrejuschi kluht, un kad muhsu eenaidneeki tit aplamas leetas no mums prassa, ka, (jebtschu muhsu schehligs Keisers zif ween warredams un sinnadams teem pa prahtu jan irr darrijis) Kreewu semme to ne buht un ne muhscham ne warr zeest un wehleht, tad Calenderu un Sprantschu weetneeki no Wibnes pilfata aisbraufuschi us mahjahni un nu ne sinn lä nu ees ar meera dereschanu. Ta jaw rahdahs, ka Calendereem karsch gan apnizzis un tee meeru gan gribbetu, bet Sprantschi ne un ne. Tee to leetu nu jauktin safanz! Bruhschi sipri turrabs pee meera, ir Gistreikeri lehnaki palikluschi. Turki labpraht schodeen ar mums meeru saberreru, bet Sprantschi kas Konstantinopolé nu ar leelu spehku apmettuschees teem wehleht ne wehle. Arri Sprantschu Keisers nu jaw wissu fataifjis pats aiseet us Krimmi. Ne sinnu to nodohmajis ar to eespeht, to ne eespeht. — Muhsu juhra nu arri jo deenas jo wairat eenaidneeku fuggus dabbu redseht, un, kad teem pehrnaja gaddâ ar faunu bij ja-eet us mahjahm, tad schee schinni gaddâ nu teizabs warrenas leetas padarriht sawu negohdu gribbedami isdeldeht. Ne sinn ne weens fur un kad tee mums gribb uskrist un pohstih. Tadehl mehsh nu pee Ribgas un fur ween warr gaidiht winnu pohstischanu, wissu taifam gat-

tawu, lai warram isglahbtees no tahdeem pohstijateem. Tadehl juhs mihli Kurfemmes un Widsemmes lautini, steidsetees ar labbu prahtu gohdam to isdarriht, to gudra waldischana Deewa weeta muhs fargadama jums pawehl darriht, doht un zeest lai nifns eenaidneeks muhs ne peewarr. Gruhti gan irr jums un wisseem sawu naudu, sawu spehku un meesu doht — bet labba alga no Deewa un wianna schehligs paligs mums par to ne suddihs. Irr uppuri, kas labpatihkami un wissai tehwsemmei un itkatram zilwekam sewischki leelus teizamus anglus isneff. Dohdeet Keiseram, kas Keiseram peederr, bet arri Deewam kas Deewam peederr, pawehl pats Kungs un Pestitajs. „Taws wahrds lai irr swehtih!“

Ar schihm sinnahm muhsu laiks un papirs pagallam, tadehl par Baschkireem stahstisim zittâ lappâ. S—j.

Par lohpu: un sirgu-ahrsteschanas skoblu, kas Tehrpata irr eetaifita; — un zif oplam wehl schodeen dauds laudis sawus faslimmuschus sirgus ahste.

Das prawessors tabs lohpu: un sirgu-ahrsteschanas skoblas Tehrpata, Kollegienrats Unterbergers, pehrnaja gaddâ Jggamu Calender Tehrpata rakstijis, kapehz un kad tahda skobla tur effoht eetaifita, — un zif oplam wehl schodeen dauds laudis sawâ nesinnaschana darra, kad sawus sirgus ahste. Schee raksti wahzisli Behterburgâ irr drikkett. Mehsh sché tabs sinnas, lä Unterbergera kungs tohs farakstijis pahrzellam Latweeschu walloda, zerredami, ka winsch mums to par launu ne nems, jo winsch pats fakka, ka tapehz effoht ar scheem raksteem puhlejees, lai arri Latweeschi dabbujoht sinnaht, kapehz ta lohpu: un sirgu-ahrsteschanas skobla Tehrpata effoht eetaifita.

Lohpi un sirgi, kas sawà wallà dsihwo, retti saskinst; jo pee darba ne teek dsihiti, nahwigas sahles, kas schur tur aug, un kas winneem warretu par nelabbu buht, kad tahs eehstin, ne aistarr, un labbi sinn tahdàs weetas preemestees, fur winneem labba dsihwe. Ja tomehr kahdu reisi buhtu safirgusch, tad nogullahs un kahdu laiku kluffu zeschahs, barribu pawissam ne ehd ja ta ne buhtu tahda, kas to flimmibu no meesahm isdsenn. Kad winneem eefschas dauds sakahrsuschas, tad dauds falta (jeb aufsta) uhdens dserr; brihscham arri paschi dsihstas sewim pahrforsch, lai affins isteff, ja tahs paschas nesprahgt, — un to wiinni darra, sewi ahderedami. Kad naggi dauds fausi palikkusch, woi sasprahgusch, sahy, tad mihtsta weeta nostahjabs; un kad wehders winneem zauris paleef un sahft pluchtigt, tad pee mihtstas salkas sahles neees, zetatata fausa sahle winneem tad labba, un ruhktas lappas, un tahs mekli un paleef weffeli.

Bet sawada leeta irr ar mahjas lohpeem un sirgeem. Laudis tohs turr pehz sawa prahta, un strahda ar teem, kà paschi gribb. Zaur to daschadas flimmibas un sehrgas rohnahs. Gan nu darbojahs, kad lohpi woi sirgi kahdà flimmibà woi sehrgà eekrittusch, tohs ahrsteht kà ween sinn un spehj. Bet gaddu tuhtstoschi irr pagahjuschi, bes ka gruntigi buhtu sinnajusch, tahdus lohpus un sirgus pateesi ahrsteht. Remahziti laudis wiffi wairaf ar to darbojahs. Ar wahrdoschanu, aplamu greechanu un nesiana sahlehm wiinni wiffwairaf strahda, — un tà tas wehl schodeen irr stary muhsu laudim.

Zaur stahdi zilweki poleef gudrati. Preefsch puschotra simts gaddeem warren nikua sehrga usnahze no Tatarreem. Zaur wiffahm Giropas semmehm lohpi apsprahge. Sahles, wahrdoschana, — wiff bija par welti. Tad waldischanas pa zittahm semmehm eezehle tahdas stohlas, kas us tam ween darbojahs, saflimmuschus sirgus un lohpus ahrsteht.

Arri muhsu augstais un schehligais Keiseris, kas nu Deewa preefschà aiskahjis, deenà un nakti sawu appakschneeku labbumu pahrdohmadams, tahdas stohlas eetaifija sawà walstibà. Tehrpatas stohla sahlfusees 22trà Janwara mehnesi 1849tã gaddà.

Schi stohla us tam irr eetaifita, lai jannus laudis ismahze par gattaweem sirgu un lohpu daktareem, — un lai ahrste saskimmuschus lohpus un sirgus, kas teek peewesti.

Peezi gaddi irr pagahjuschi, un pa scho laiku wairaf ne kà 4300 flimmi lohpi un sirgi irr ahrsteti; 147 irr nobeiguschees, — stary scheem 59 sunni, stary kurreem 41 ar trakkumu. Gan mehš sinnam, ka wairaf sirgi un lohpi buhtu weffeli palikkusch, kad laudis tohs pee laika nowestu muhsu stohlà. Bet wiinni papreefsch paschi darbojahs ar sawu sinnu un nesianu, un kad wairis ne ko ne sinn, tad sawus lohpinus un sirgus pee mums atwedd. Tomehr, kas prahtigs, tas preezasees ka par peezeem gaddeem 4300 saskimmusch, sirgi un lohpi irr weffeli palikkusch.

Mehš nu labpraht nelahdsigu sirgu ahrsteschannu stary laudim pawissam gribbetu isnihzinah. Tapehz schè gribbam stahstigt, kà weenà ohtrà reise noteef.

Kad sirgi dabbu saldetees, woi kad ar ne sinnu irr dsirdinati, tad daudstahrt wehdera sahpes dabbu. Ar preefschas kahjahm semmi mihda, pakkatas kahjas peewelf pee wehdera; nogulstahs, wahrstahs, lezz atkal us kahjahm augschà, un stattahs us wehderu weemà ohtrà puffè. — Tahdam sirgam irr wehdera sahpes. — Do nu tee laudis salka? Winamm irr Wihweles, — tas irr tahda waina, ka laklis paleef sasnauhts. Nimm knihpstangu, nemm ihleni, un spaida un durr, un durr un spaida nabbaga lohpineem dsihstas ais aufim! Tas tàpat kà, kad tu kahju sameschgejis, zits nahktu un rohku tewim staipitu. Kahda dalka rohktai ar sameschgetu kahju? Tã arridsan tai dsihslai ais sirga aufim naw ne kahda dalka ar wehdera sahpehm.

Kad tawam firgam: Wihweles, tad effi prahrigs, un ne darra tā, bet beese mugguru un fahnis sawam lohpan ar salmu-fuschki, aiseeds winnu labbi, un wadda winnu. Kad tewim terpentinspirits woi gabse pee roklas, tad nemmees winnam wehderu un fahnis, ih-paschi krustus ar to smehreht un beeseht; un kad tas tewim naw, tad lai brandwihns tewim palihds. Seenu un aufas tu ne dohd, — sahle winnam arri ne derr; bet kad winnam gribbabs dsert, tad dohd remdeno uhdeni ar milteem un druflu sahli janku. Kad labbabs ne pateet pehz stundas, jeb diwi stundu laika, kad nemmees ohtra lahga winnu labbi beeseht, un ja tad wehl ne dabbu subdoht, un sahpes naw mittejusshabs, tad fataifi schahdas sahles:

Sausu Kummelin-leija nehmis usleij diwi butelles karsta uhdens, un kad schis uhdens kahdu laiku stahwejis labbi apsegts, tad islaid zaur seetinu, woi zaur luppatus zauri, peeleeft 8 lihds 10 woi 12 lohstes Glauber-sahli. Weenu pussi eeleij firgam tulihht lehnitum rihkli, ohtru pussi pehz stundas laika. Bet kad tu firgam rihkli leij, tad ne schnauds winnam faklu zeeti, ka zitti darra un fakka, ka firgs tad labbaal rihjohht. Kad wehdera sahpes pahleeku leelas, tad islaid affins no fakka weenu woi diwi stohpus pee leela kreetna firga. Tad taws firgs paliks weffels, — bet ne wiss zaur wahrdoschanu un zaur Wihweles durshanu un spaidischanu, ka tahdi darra, kas firgam sprachli pee galwas mekle.

Kreewi, Zaggani un Latweeschi saweem firgeem brihscham pubschlus graiso. — Tas ire tā: — Birmā lohjitawā pahre nagga ais

ahdas (wehsitē) irr firgam us pakkalas pussi tahda dsihla, kas pee eeschanas wissat waijadriga. Kad nu firgs sahht klibboht, tad nesavraschi fakka: Pubschlu waina, un sahht scho dsihlu graisihht. Bet ta dsihla naw wainiga. Kad firgs klibbo, tad lukto, woi naw pakawas waina? — woi firgs naw sahju meschgejis? — Nopleht winneem pakawu, iswehrete naggu, stahdini sawu firgu us mihssteem gohwju subdeem (jo firga subdi naggu Fahrse) dohd winnam kahdas deenas meeru, tad taws firgs paliks weffels, bet zaur pubschlugreeschanu tu winnu tā maitasi, ka ne muhscham ne tiks weffels.

(Wehl us preefschu wairaf.)* — r.

Wihflaß.

1. Kas jadarra ar firgu un ar swezzi?
2. Kas tas par wihru, kam Deews deesgan gaischas azzis gan dewis, bet tatschu tihri stulbs?
3. Woi stinkais un darwa irr weenadā wehretibā?

E. J.—n.

Sluddinaschanas.

100 as zelmu preefsch beggutas bedsinaschanas irr no semmes jaisplehsch un jafasskalda; preefsch schi darba tohp par mehrenu maksu strahdneeki mekleti. Darba buhs ilgam laikam deesgan. Klaktakais sinnas dohs druffas nammā F. H. Hoffmannā un A. Johannsohna kungi Zelgawā. 2

Kauki ar pfahwahm, ar jaunu ehrbergi, stalli, seenaschkuhni un riju irr pahrdohdami. Klaktakas sinnas dohd R. v. Frey Lemselē. 3

*) Pubscham: dohdreel wairaf. — S—j.

S i n n a.

Mihkais P. U. (W.) Zuhju stahsti par wezzeem laikeem labbi, bet Awisēs par dauds garri. Zapat mihl. Dinsbergis ar juhju grahmatinu. Irr derriga Latweescheem, bet ne Awisēs. Tadeht ar abbeju raksteem nodohmajuschki zittadi darriht. Latweeschu-beedribas roklas nodohsim, un ta gau ar scheem raksteem darrihs, ka jums un wisseem par labbu buhs. — Krimmes lantfahrte taggad Rihgā pee Minus kunga dabujama. S—b.

Brishw druffteht.

No juhrmallas-gubernements augstas walbischanas pusses: Zet awā tai 26. April 1855. Oberleprez G. Blaeße, Zensur. No. 122.

No Engures draudfes.

Lahs gruhtas peemelleschanas ar kurreahm tas wiffaugstalaib Deetwō satwā swehtā gudribā isgahjuschā ruddeni, tanni 11tā Dezembera deenā muhs pahrbaudijis, diwidesmits un feschus wihrus ar breefinigu nahtwi juhtrā no schahs pasaulēs aijinadams, ne ween scho Awifchu lassitajeem bet gan drihs wiffai Kurresemmei ihfā laifā sinnamas tappuschas! Teescham dauds buhs bijuschī kas lihds ar mums buhs scheljuschees, fazzidami: »Al Kungō, Tawa dusmiba pahrlēkam degg un ta nastā irr wiffai gruhta!«. Gan tē bij no Deetwa pahrmahjidamas rohkas atsiht un pee firbō nemtees, kō tas Deetwa kalps salka runnadams: »Wifsch peemelle to zilweku behrnu pahrkahpschanas ar rikfsti un winnu noseegumus ar mohzijahim!«. Jo mas gan bij muhsu starpā, kas tannis deenās pee sawam kruhtim ne fitte pee setwis tā dohmadami: »gan mehō to ar muhsu daudsfahrtigahm pahrkahpschanahm buhsim pelnijuschī, kō mums schī Deetwa rikfstē irr usnahfusi!«. Bet sinnadami kō Deetwam natw patifschana pee grehzineeka nahwes, bet kō wifsch grihb, lai tas pee laifā atgreeschahō un dsihtwō un kō allaschin pahr mums walda weens neisteizohht scheligō debbesu Lehws, mehō, kaut nospeesti, ne warrejam isfamistees un weens ohtram firbi zilladami fazzijam: luhgsim Deetwō un tizzeffim kō nu teescham tas azzumirkliō irr atnahziō, kur japarahda, kō muhsu tizhiba natw mirrusi, un kō mehō to wahrdu spehtu pasihstam: »Peesauzi man behdulaitā, tad es tewi gribbu israut un tew buhs man gohdaht!«. Neisteizohht leelas irr muhsu behdas, bet jo leelafā irr muhsu Deetwa apschelofschana! Nu gohdō Winnam dohtō ar pateifschanu, kas muhsu zerribu kaunā ne pamette! Jo ne nebbela wehl ne bija pahrgahjusti un tas Kungō jatw dauds firbiō bija kustinajis. Zit spehdami dauds kristigi beedri melleja to ahriugu truhkumu nogreest un tahdas behdas reimdeht! Wifspirkat muhsu mihlee kaimini, Tukkumēs, Kandawas, Balgallēs un Dsirzeema drau-

des firbis un rohkas atbarrija, baggatigi muhs apdahwinadami! Tukkumēs zeen. mahzitajō no Latweefchu un Wahju draudfes lohzeleem bija salaffijis wairat kō 80 rubl. sudr., no swescheem kungeem un draugeem bija dabbutijis tahdus 100 rubl. Kandawas mahzitajō mums atstelleja tahdus 30 rubl., Balgallēs mahj. 10 rubl., Dsirzeema draudse 5 rubl.: turklaht, tā kō schis behdu notiffkums, tahlakī sinnans tappe, muhsu nel. augstais Keiserō zur weena gohda wihra aisluhgschanas atstelleja 275 sudr. rubl., un tā mehō Webruara mehnesi paldeewō Deetwam un muhsu mihleem brahleem wairat ne kō 500 rubl. warrejam isdallihht teem, kurreem zur gahdataju un maifes detweju ahtru nahtwi babō un truhkums bij klaht! Ne senn wehl Bauskas un Talsēs draudfes 55 sudr. rubl. mums atsuhtija, kō kō nu teescham no wiffahm muhsu firbim tas pateifschanas wahrō ispseschahō: Al Deetwō muhsu Kungō un Pestitajō! masu azzumirkli Tu muhsō bija atmettis un atstahjis, bet ar leelahm apschelofschanahm Tu atkal pee mums effi greesees! Bet jums wiffēem mihleem brahleem un mahsahm, kas juhs tit schellicu firbi prett mums effeet turrejuschī, mehō no firbōdibbina pateifschanu salkam, (turklaht wiffēem kas labpraht palihbseja bahrinu un atraitnu affaras zit spehdami noslauzihht) no firbō wehledami, kō Tas kas fleppenibā redi un ikkatru schelastibas darbu sohla atmakfaht, ir jums to atmakfahō juhs swehtidams un fargadams! Bet Lewi, kam taggad wiffu zilweku behrnu Lehwa twaigō jaw spihd, Lewi, lai tas Kungō pahr wiffēem Kungeem, kas to jelta krohni no tawas firmas galwinas nozehlis, puschko ar gohdu krohni sawas debbes gohdibas un lai Wifsch, tā irr muhsu firsniga aisluhgschana, tawas pagohdinatas diwehseles behl, pee Lewim sawu wahrdu pild kō Wifsch salka, runnadams: Swehtigi irr tee mirruschi, kas eefsch tā Kunga nomirft; jo winni dafs no setwahm darboschanahm un winnu darbi tohs palwadda! (Zahn. p. gr. 14, 13.)

Par Warlandes jaunu basnizu.

Warlandes Gratwa kungs Jahnis Borch 1740tā gaddā usbuhtweja kattolu basnizu no koha preeksch satweem laudim, 1809tā gaddā ta no-degga, peh; tam Deetwa kalposchanu turreja 8 gaddus weenā nammā. 1817tā gaddā Borchā zeeniga mahte Leonora lifte usmuhrecht masu kahplizu, un tur appatschā pagrabu, tur wiissi Borchā peederrigi, kad mirre, tappe glabbati, un tur arri Deetwa kalposchanu turreja, bet ta bija par masu tahdai leelai draudsei tur 6000 dwehseles, un tur tikkai 200 warreja ee-eet. Tad Warlandes zeenigs dsimtskungs Kahrlis Borch, kas jau senn bija sohlijs wiissai draudsei jaunu Deetwa-nammu doht, un nu 1852tā gaddā grunts almini eestwehtija, ko zeenigs Gratwa kungs pats ar sawahm rohtahm, tai ihstēnā paleekamā weetā gulbija, kas stahtwehs un runnahs us behrnu behrneem. — No tahs deenas sahze strahdaht, un usmuhreja ittina smukku basnizu, 24 affis gaxrumā un 10 affis plattumā, ar diweem tohrneem, kas rahda us debbesim, tā arri muhsu luhgichanahm no sirds buhs aiseet; jums no dsiles plahtehm, trihs altari no balta marmora almineem lohti skunstigi taifiti, trihs smukkas basnizas bilde; arri ihpasha weeta preeksch behrnu krusnichanas no balta marmora almineem smukti taifita. Par basnizas usmuhreschanu un zittahm waijadsigahm leetahm, bes kalkeem, balkeem un keegeleem tappe ismaksahs 20 tuhtst. sudr. rubeli, bes tam wehl Grawa kungs apstelleja Zelgawā bainizas pulstēni jeb swannu, un tikpat arri ehrgesles Rihgā un 18 basnizas lukterus no sudraba Warschawā, kas arri labbu naudu maksahs. Basnizas eestwehtichanas deenā Gratwa kungs sawuze wiissus sawus pagasta laudis, un us teem runnaja tā: „Manni mihi behrni! wiissi kas juhs no mannim tannis gruhtōs gaddōs lihdschim maiji un naudu preeksch sirgu pirtschanas, jeb zittahm waijadsibahm effect nehmuschi, to es jums behrni wiisseem schinkoju, un nu eesim wiissi basnizā un luhgsim wiissi kohpā, pasemmigi to schehligu debbes lehtu, lai winsch mums palihds pee dwehseles un meesas usturreschanas us preekschu.“

Wojilewas Wirsbiskaps Golowins-

kis ne warreja us basnizas eestwehtichanu noht, tad pawehleschanu detwe Warlandes Dekanam Sirmolewitscham, lai to eeksch Deetwa wahrda eestwehti. 23. Oktober 1854 gaddā basnizas eestwehtichanu 3 deenas no weetās turreja, tur bija 23 mahzitaji sanahkuschi, no teem 7 ar wahrdeem tohs leelakus istschims: Lufschewitsch no Litnas, kas Bohlu wallobā spreddiki teize, rahdidams tā schis Deetwa nams irr zehlees no pascha grunts afinina, un tā to taggad swehti zeenicht un gohbeht buhs. Lattweeschu wallobā teize Brahtwests Kopez, un Kanoniks Koffowstis no Litnas, Brahtwests Sebescho, p. Drisenkis, p. Suijillo, p. Godlewski un wezzakais mahzitajs no Rihgas Koslawstis. Kauschu nestaitams pulks no mallu mallahm, un no wiissadahm fahrtahm, gan augstu un semmu bija sanahkuschi. Kaldabrunnas zeenigs dsimtskungs Graws Stanislaw Sierbergs 20 juhdses brauze — ne us ballehm, — bet us basnizas eestwehtichanu, un palikke wiissas 3 deenas tur.

Kad lauschu pulks preeksch basnizas durtoim sanahze, tad zeenigs Gratwa kungs Borch basnizas atlehgu atdewe Dekanam Sirmolewitscham ar scheem wahrdeem: lihdschim es biju tas saimneeks, nu paleekahst juhs un strahdajet tam Kungam Garrā un pateesibā.

Deetwaldneeku par 3 deenahm 10 tuhtst. bija. Basnizas krohdsineeks par 3 deenahm eekchmis warraf tā 3000 sudraba rubelus. Lai Deews zeenigam Gratwa kungam Borcham un wiinna behrnu behrneem to labbu atmaksā, un lai Deews dohd winneem wehl ilgi dsihwoht, ka tee wehl warretu dauds labba pastrahdaht, un mirstoht, tur to krohni nopelniht, ar ko Deews sawus idredsetus krohne debbesis.

.....sch.

Wesh esam lohzeekli sawā starpā.

Preezigus jaukus Leeldeenas-swehtkus attai esam pahrlaidusch; no jauna wiissi warrejam ar ta Kunga Apustuli sazsiht (1. Behr. 1, 3.): „Stawehts lai irr Deews un tas Tehws muhsu Kunga Jesus Kristus, kas peh; sawas apscheloschanas muhs irr atdsendinajis us dsihwu zerribu zaur Je-

jus Kristus awaschamzelschanu no mitroneem. Tas Kungs muhs no jauna estiprinajis tai tizzibâ, ka winsch muhsu galtwineeks irr dsihwos un spehzigâ, ka winsch pee mums irr, pehz satwas apscheloschanaos wahrdeem, itdeenas lihds pafauls gallam (Matt. 28, 20.) Us winnu nu warram wissu fatwa behdu nastinu mest: winsch teescham muhs attweeglohs, winsch palihdsehs jo prohjam, kâ palihdsejis lihds schim. Jesus Kristus, muhsu Kungs un galtwineeks, mums wisseem atkal apleezinajis: Es dsihwoju, un jums buhs dsihwoht. (Zahn. 14, 19.)! Un kahda irr schi dsihwoschana? Ne tahda, kâ tumschi pagani un besdeewigi pafauls-behrni arri dsihwo, ka tee wehdaru turr par fatwa Deetwu, ka tee dohdahs us schahs pafauls kahrabahm un eekahroschanahm un fatwu sirdi apgruhtina ar behdahm suhdishanahm pehz uaturra, ka tee kâ tee tahypini kas pihschlôs flehpjabs no faules gaischama schahs pafauls tumsibâ ween gribb palikt fatwâ tumschâ prahtâ neatsehgdami, ka wissa femme irr pilna Deetwa gohdibas un wissa platta pafauls pilna ta pascha Deetwa behnu un wissi laudis brahli un mahsas fatwâ starpâ, kurreem peenahkabs zittam preeksch zitta gahdahi un palihdseht. Bet nu tee dsihwo zits zittu staudami, zits zittu nihdedami, woi zits par zittu ne mas ne behdadami; kâ tee staiga fatwas zekus — ne us dsihwibu, bet us nahtoi un pasuschanu ween. Ak, lai Deetws, lai tas dsihwois Pestitais muhs wissas pasarga no tahdas dsihwoschanas. Ja Kristus, muhsu galwa, dsihwo, ja winsch gribb dsihwoht ar mums un eeksch mums, un wums arri buhs dsihwoht eeksch winna, ka effam winna lohzekli, — tad arri mums peenahkabs jauna dsihwoschana dsihwoht, pehz satwas galwas, prohti Kristus, prahta: mums buhs augtin peeaugt ne ween tizzibâ, mihlestibâ un zerribâ us winnu, bet arri mihlestibâ, lihdsjeetibâ, laipnibâ fatwâ starpâ, ka tee tumsibas darbi, ta wiantas-kalposchana un sirdsjeetiba, kas muhs brihscham wehl zittu no zitta schferr, suhdin iustu un nihktin nihktu, un ka zaur Kristu, to dsihwo pestitaju, kas eeksch mums dsihwo, jo deenas wairaf noteek wissâ pafauls pehz winna wahrdeem: — tew buhs Deetwu fatwa Kungu mihleht no wissas tawas sirds, no wissas tawas dwehseles, no wissa

fatwa spehka un no wissa fatwa brahta un fatwu tuwatu ka sewi paschu. — Ta buhsim wissi dsihwi lohzekli pee tahs dsihwas galwas, prohti Kristus. Mihlee lassitaji, kalabb es schahs apzerreschanaos jums zekku preekschâ, ko tif ikfats draudses lohzeleis par scho swehtku laiku no fatwa mahzitaja dsirdejis? Es to talabb darru, ka man no tahs sirds pilnibas jarunna, un ka es ne warru jums flehpt fatwu preeku, ko Deetws man attwehleis redseht, prohti ka tas dsihwois Pestitais arri starp teem nedshweem lohzeleem, ko Deetwam schehl wehl irr labba teesa, tur dauds dsihwo un zaur Kristus spehtu spehzigu lohzeleku, woi ka pee Jesus, ta dsihwoibas kohla, starp teem nokaltuscheem un neaugligeem sarreem, ko tas wihna-dahrsneeks gribbetu schfihstiht un apgreest — arri wehl atrohnahs salku un augligu sarru, tas irr tahdas dwehseles, kas labbi sijn fatwa Pestitaja wahrduos (Matt. 25, 40.): pateesi es jums salku, ko juhs weenam no scheem manneem wismasateem brahkeem darrijuschi, to juhs mannim effat darrijuschi. — Un zaur ko tad tas Kungs man to detwe redseht? Mihlee lassitaji, juhs atminneseet, ko pehrnâ gaddâ jums stahstiju par tahm leelahm behdahm, ar ko Deetws muhsu Subbatu bij peemelejis zaur ugguns: grehtu. Deetws nu dauds sirdis irr attwehriis un dauds rohkas atdarrijis, kas steidsahs muhsu affaras noschaweht, muhsu nopuhshanas apreindeht, muhsu truhzibu pildiht ar Deetwa swehtibu. Es gan daschureis par schahdu mihlestibu esmu pateizis schinnis Awises, bet kad zitti wehl ne irr apniktuschi muhs apdahwinahht, tad arri es ne esmu apnizis pateikt. Winni tee detweji dsihwi lohzekli pee fatwa Kunga Jesus Kristus buhdami, Kristus dsihwo spehtu, kas eeksch winneem, mums parahdijuschi; tad mums nu arri peenahkabs ta pascha Kunga dsihwo spehtu ne flehpt un tas pats muhs speesch ar pateizibu atsiht un sanemt, ko tas Kungs zaur winneem mums attwehleis. Tapehz es nu no sirds pateizu, kâ par tahm mihlestibas dahwanahm, ko agrak preeksch fatweem apdeggukscheem nabbadsneem esmu dabbujis, ta ihpaschi arri par teem 40 rubleem, ko pehz jauna gadda dabbujis, un wehl par 1 rubli, ko zeen. Dohbeles mahzitajs ne senn mann atsuhtijis no kahda kristiga saimneeka winna

draudfê, un tam pascham saimneekam wehl twairaf pateizu par to labbu prahtu un par tahm mihsam firdstwehleschanahm, ar to winsch fatwu dahwanu mums atwehlejis. Muhsu pateischana teem mihs teem betweeem gan mas to warr swert, bet to nu meh's arri zerrejäm, ka tas Kungs Kristus eeksch mums dsihtwojoht, tad lai winni no ta ihstenu preeku nemmahs, ka Kristus pat's winneem pateiz zaur mums.

Tê man naht prahtâ, ka tas Kungs bes mums wehl zittus ar gruhtham behdahm irr peemeklejis. Effam lassijuschy to behdu wehsti muhsu schagadda Awisês Nr. 8 par to leelu nelaimi, kas Engures draudfê notizzis, ka tur 12 atraines un 12 woi wai, bahrenschu fatwus apgahdatajus un maies betwejus dsikâ juhâ nosihtuschas apraud. Lai Deew's teem nabbadsineem atstahtem irr schehlig's! Gan, ka effam ar preeku lassijuschy, zitti irr palihdschuschy, augsti un semmi. Bet woi meh's zitti warram winnus atstaht? Woi meh's ne effam lihds ar winneem ta dsihwa Kunga Kristus lohzeckli? Mihs lee lassitaji, jau jits preeksch man schinnis Awisês irr luhdsis scheem nabbageem to atnest. Meh's, kas tik dauds paliga pee jitteem effam atradduschy, schahs luhgschanas arri usneimam, Kristus dehl palihdscht! Mums ne tweens ne warr sweeschineek's buht, kas lihds ar mums to dsihwu Kungu Kristu peesauz, un lohzeckli fatwâ starpâ buhdami meh's ar winneem lihds gribbam behdatees, lihds ar winneem preezatees. Un paldeew's Deewam, ka es schahdas fatwas luhgschanas warru patwaddiht ar kahdu masu dahwanianu; jo pirms wehl par to nelaimi Engureeschds warreju mannai draudsei runnaht, tweens draudses lohzecklis man to eedewe preeksch winneem nabbageem. Tê atkal rahdahs skaidri, kahdu swehtibu Deew's muhsu Awisêhm dewis, ka tahs ne twee derr par laika-kaweckli bet muhsu tautas brachlus saweeno fatwâ starpâ jo zeti, un pee-palihds, ka brachlu-mihlestiba starp winneem sekk un aug. Lai Deew's dohd, ka wehl dauds tahdu laip-

nigu un deetwabhjigu firschu atrastohs, kas gattawas fatwu tutwaku behdas apreindeht. Lai Deew's arri swehti schohs mannus wahjus wahrbus pee jums, mihs lee lassitaji, lai meh's itweens jo labbi apzerram: — Meh's wissi effam lohzeckli fatwâ starpâ pee weenas un tahs paschas meefas, tur Kristus tas dsihwais, irr ta galtwa. Lai winna dsihwais spehls spehjigi parahdahs eeksch mums wisseem!

Gr.

Stoblas pahrluhkfoschanas deenâ.

Melb. At Jerusaleme mohdees c.

Swehtus augtus fanemt raiba
 Tas Kungs no sawa wihsa-spaiba,
 Ko apkohpt winsch mums usdewis.
 At kaut allasch pasemmigus
 Tam swehtam wahrdam paklausigus
 Un tabbus buhtu atraddis,
 Kas augtu pilnibu
 Tam Kungam atnestu
 Ihstâ laikâ.
 Tad lihgsimiba
 Mums gaidama
 Tur buhtu debbes walsstiba.

Deewa Tehwa mihslestiba
 Ta Kunga Jesus schelastiba
 Un swehta Garra beedriba
 Lai muhs wahjineekus wadda,
 Mums atjaunotas firdis radba,
 Kas pastahwigas tizziba.
 No sawahm mahzibahm
 Lai augtus parahdam
 Wissâ muhschâ.
 To palihdsfi
 Tehws schehligi,
 Tad Lawi buhsim muhschigi!

Mahlberg.

Dr i h w d r i z z e c h t.

No juhymallas-gubereements augstas waldischanas puffes: Jeltatâ tai 26. April 1855. Oberlehrer O. Blaise, Zensor.

No. 123.